

ชื่อโครงการ (ภาษาไทย) การพัฒนาผลิตภัณฑ์จากผักตบชวา ของกลุ่มอาชีพชุมชนหนองจอก เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร แหล่งเงิน เงินรายได้

ประจำปีงบประมาณ 2555 จำนวนเงินที่ได้รับการสนับสนุน 100,000 บาท

ระยะเวลาทำการวิจัย 1 ปี ตั้งแต่ ตุลาคม ถึง กันยายน

หัวหน้าโครงการ นางสาวสุราสินีน์ บุรีคำพันธุ์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้คือการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากผักตบชวา ของกลุ่มอาชีพชุมชนหนองจอก เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัย คือ 1) เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์จากผักตบชวาของกลุ่มอาชีพชุมชนหนองจอก เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร 2) เพื่อออกแบบผลิตภัณฑ์จากผักตบชวาของกลุ่มอาชีพชุมชนหนองจอก เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ให้สามารถแข่งขันและพัฒนาศักยภาพของตนเองได้ ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแบบร่างที่ 3 มีความเหมาะสมมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ วัสดุท้องถิ่นที่ใช้มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ($=4.80$) และผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นของกลุ่มผู้ผลิต ผลิตภัณฑ์จากผักตบชوانั้น ต้องการทำผลิตภัณฑ์ที่มีรูปแบบที่ง่ายไม่ซับซ้อน เพราะผลิตภัณฑ์ที่มีความซับซ้อนจะทำให้ใช้เวลาในการผลิตมากขึ้น เส้นของผักตบชวาแต่ละเส้นมีขนาดที่ไม่เท่ากัน ทำให้เกิดปัญหาระหว่างการผลิตทำให้ต้องเปลี่ยนรูปแบบซึ่งมีผลต่อการประเมินและแก้ไขแบบเพื่อให้ตรงกับความต้องการของกลุ่มผู้ผลิต แบบผลิตภัณฑ์ที่ได้ทำการออกแบบมาแล้วนั้นสามารถนำไปต่อยอดในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ได้ต่อไป เนื่องด้วยเขตหนองจอกยังมีวัสดุท้องถิ่นอีกเป็นจำนวนมาก หากแต่ไม่ได้รับการศึกษาและวิจัยอย่างลึกซึ้งทำให้เสียโอกาสในการนำมาทำเป็นผลิตภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์ที่ได้ทำการออกแบบมานั้นเป็นการใช้วัสดุท้องถิ่นทั้งหมด รูปลักษณ์จะเป็นการสืบทอดกัน โดยใช้รูปลักษณ์ของดอกบัวเป็นส่วนช่วยในการออกแบบ เนื่องด้วยผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการพัฒนานั้น ผู้วิจัยต้องการจะสืบทอด สิ่งที่เป็นมงคล ซึ่งดอกบัวเป็นสัญลักษณ์ในทางพระพุทธศาสนา และดอกบัวหากได้รับการจัดองค์ประกอบและนำไปประดับในภาพแล้วทำให้เกิดความสวยงามและโดดเด่น รูปแบบของผลิตภัณฑ์ใช้แนวความคิดมาจากรูปทรงเรขาคณิต ใช้การผสมผสานระหว่าง ทรงรี ทรงหมาลี ทรงสี่เหลี่ยมมาจัดองค์ประกอบให้เป็นรูปแบบที่สวยงามเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น

คำสำคัญ : การพัฒนาผลิตภัณฑ์, ผักตบชวา, กลุ่มอาชีพชุมชนหนองจอก

Research Title: Development Product from water hyacinth of Nongjok Community Group at Nongjok District Bangkok

Researcher: Miss Suthasini Bureekhampun

Faculty: Industrial Education Department : Industrial Education of architecture and design.

ABSTRACT

This research presents the products development using water hyacinth as a raw material by Nongjok occupational group, Nongjok, Bangkok, Thailand. The objectives are designing and development of the products which can be competitive and can improve potential of the group. From the results, the opinion of specialist persons on the third draft of the products shown that it is very suitable with 4.55 mean. Individually, the maximum mean item is the suitable of usage local material with 4.80 mean. Additionally, the water hyacinth products development group said that they prefer to develop easy format products instead of complicated ones. This is because of the produce time issue. The lines of the water hyacinth are not equal which leads to the problem during the production process. Therefore, the production format has to be changed. This cause the evaluation and adaptation of the format in order to meet the requirements of the production group. The designed products can be implemented for real products. Since Nongjok district has so many kinds of local materials, if no concentrate study and research occur, we will lose the opportunity to use them as a raw material for products development. The designed products are the usage of all local materials. The design format will convey the local image by using the lotus for the designing. The reason is that the researcher would like to convey about the favorable thing. The lotus is the Buddhism symbol. The lotus can be classified its parts and use to decorate on a picture to make it more beautiful and outstanding. The design format is based on geometric shapes. It is integrating of ellipsoidal, hexagon and rectangular solid for more beautiful and local identity.

Keywords : Products Development; Water Hyacinth; Nongjok occupational group

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยในครั้งนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ด้วยการได้รับความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการและเจ้าหน้าที่ สำนักงานเขตหนองจอก กลุ่มผู้ผลิตผักกาดขาวเขตหนองจอก ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจแบบผลิตภัณฑ์ ลูกศิษย์ หลักสูตรครุศาสตร์การออกแบบที่ได้ให้ความร่วมมือในการลงพื้นที่เพื่อทำการศึกษาข้อมูลภาคสนาม คณาจารย์ หลักสูตรครุศาสตร์การออกแบบ ที่ได้ให้คำแนะนำและข้อคิดในการออกแบบ เพื่อให้งานออกแบบสำเร็จ และ สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ขอขอบพระคุณทุกท่านที่เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จขึ้นมา การวิจัยครั้งนี้ได้รับ ทุนสนับสนุนการวิจัยจากสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ด้วยเงินรายได้ ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2555 ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณทางสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง ที่ได้ให้โอกาสผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าและสามารถนำงานวิจัยขึ้นนี้ให้เกิดประโยชน์สำหรับ ชุมชน

นางสาวสุชาสินี บุรีคำพันธุ์